

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Хатажукаевская средняя общеобразовательная школа № 6
имени Ахмеда Хаткова»

СОГЛАСОВАНО

Заместитель
директора по УВР
 Дахужева Н.А.
«02» 09.2024 г.

УТВЕРЖДАЮ

Директор школы
 Шаова Ф.И.
Приказ № 61 для
от «02» «09» 2024 г.

Рабочая программа по предмету «Реджэнхэу тхыль»
для 2 класса.
Начальное общее образование. Базовый уровень. Разработана в
соответствии с УМК «Школа России».

Составитель:
учитель начальных классов
Нагоева Ш.Ю.

а.Пшичо 2024г.

Ятлонэрэ класс.

Еджэнымрэ жабзэм ихэгьэхьонрэ.

(Тхэмафэм1 сыхь. Зэк1эмк1и сыхь. 34-рэ. Класснэ еджэныр- сыхь.25-рэ,унэ еджэныр - сыхь.9)

Тематикэр Туунагьу, тилахьылхэр, тиеджап1, тикъуаджэ (тикъал), тиреспублик

Къуаджэр (къалэр) зыдэшыс ч1ып1эр, ащ идэхагь, районэу зыхахьэрэр, унагьомрэ 1ахьылхэмрэ, еджап1эр. Ц1ыф ц1эры1оу къуаджэм (къалэм) дэсхэр. Ти Адыгэ Республика кырык!огьэ хьишъэм, республикэм ибаиныгьэ, идэхагьэ, икъушъхьэхэм, ипсыхьохэм, имэзхэм, икьэлэ шъхьалэу

Мыекъуапэ афэгьэхьыгьэ рассказхэр, усэхэр, орэдхэр, статьяхэр.

Адыгэ Республикэм и Гимн, и Быракъ, и Герб. Республикэм щыпсэурэ ц1ыф лэпкь зэфэшъхьафхэм язэкъошыныгь.

Тематикэм фэгьэхьыгьэ гущылэжъхэмрэ хырыхыхьомрэ.

Гьэмэфэ тхьагьомрэ бжыхьэ баимрэ

Гьэмафэм фэгьэхьыгьэ гукъэк1ыжъхэм, бжыхьэм ом зэхьок1ыныгьэу фэхьухэрэм, бжыхьэм ибаиныгьэ, ц1ыфхэм зэш1уахьэрэ 1офш1энхэм, ахэмэ к1 элэеджак! охэм я1ахьэу хаш1ыхьэрэм, к1элэц1ык1у джэгук1эхэм яхьыл 1агьэу тхыгьэхэр, гущылэжъхэр, хырыхыхьохэр.

Ор къэтыхьумэмэ тинсауныгьэ къэтэухьумэ

Щыфыр ом зэрэфэсакьэрэр, псэушъхьэхэмрэ къэк1ыхэмрэ зэрафэгумэк1рэр, ахэр кызыериухьумэрэр, к1 элэеджак 1 охэм ащк1э яш1уагьэу къак1орэр къэзгьэльэгьорэ рассказхэр, усэхэр, статьяхэр, гущыйэжъхэр, хырыхыхьэхэр.

Сыд фэда дэгьур, сыд фэда дэир?

К1элэц1ык1ухэм зэхэтык1э дэхагьэу ахэльым, ахэр зэрээгуры1ожьхэрэм, язэныбджэгьуныгьэ, ш1уагьэ къэзытрэ 1офэу агьэцак1эхэрэм, шъхьэк1эфагьэу, адыгэгьэ шэн-хэбзэ зек1уак1эхэу ахэльхэм афэгьэхьыгьэ рассказхэр, усэхэр, пшысэхэр, гущыйэжъхэр.

К1ымафэ чэфыр къэсыгьэ)

К1ымафэм идэхагьэ, псыхьомрэ мэзымрэ язытет; псэушъхьэхэм, къолэбзыгьухэм ящылак1э; ц1ыфхэм 1офэу аш1эхэрэм, к1элэц1ык1ухэм яджэгук1эхэм яхьыл1эгьэ рассказхэу, усэхэу, статьяхэу усак1охэм атхыгьэхэр, сурэтыш1хэм аш1ыгьэхэр; гущылэжъхэр, хырыхыхьэхэр.

Родинэр тилофш1агьэхэмк1э тэгьэлап1э

Ц1ыфхэм 1офэу зэш1уаххэрэм, щылэныгьэмк1э 1офш1эным мэхьанэу и1эм, сэнэхьат зэфэшъхьафхэм, дэгьоу уи1оф бгьэцак1эмэ, ащ щытхьоу пылым к1эл эеджак 1охэм 1офш1энэу зэш1уаххэрэм яхьыл эгьэ рассказхэр, усэхэр, статьяхэр, гущылэжъхэр.

Тэ тиц1ык1агьэр мамырныгьэ, зэкъошныгьэ

Тидзэк1ол1хэм ягьэхьагьэхэм, блэк1ыгьэ ззошхом ахэр пым зэрэщытек1уагьэхэм, тек1оныгьэр къыдэхыгьэным зэдыфэбанэхзэ, тихэгьэгу щыпсэурэ ц1ыф лэпкь зэфэшъхьафхэм зэкъошныгьэу зэдыр1эр нахь гьэпытэгьэным, зэкъошныгьэмрэ мамырныгьэмрэ мэхьанэу я1эм, л1ыхьужьныгьэм, зэфагьэм афэгьэхьыгьэхэу писательхэмрэ поэтхэмрэ атхыгьэ рассказхэр, усэхэр, орэдхэр.

Гьэтхэ нашхьор

Шъэожьыехэр янэхэм, янэжъхэм, пшъэшъэжъыехэм зэрафэгуш1охэрэр, ахэмэ шъхьэк1афэ зэрафаш1ырэр. Гьатхэм ом изэрэщыт, псэушъхьэхэм гьатхэм ящылак1э зыфэдэм, нахьыжъхэм гьатхэм 1офхэу аш1эхэрэм, ахэмэ к1элэеджак1охэр зэрадэлэпылэхэрэм, к1элэц1ык1ухэр гьатхэм зэрэджэгухэрэм афэгьэхьыгьэ хырыхыхьэхэр, пшысэхэр, гущылэжъхэр, рассказхэр, усэхэр.

Адыгэ шэн-хэбзэ зэхэтык1эхэр

Адыгэ хэбзэ дахэхэм - нахьыжъым лытэныгьэ фэш1ыгьэным, зек1ок1э-ш1ык1э дахэм, 1ушыгьэм, шъхьэк1эфэныгьэм, шъыпкьэны-гьэм, зэфагьэм, хьалэлныгьэм яхьыл 1 эгьэ рассказхэр, усэхэр, пшысэхэр, гущыйэжъхэр.

Жэры1о народнэ творчествэр

Темэ зэфэшъхьафхэм (1офш1эным, л1ыгьэм, гьэсэныгьэм, нэмык1хэм) афэгьэхьыгьэ пшысэхэр, гущыйэжъхэр, хырыхыхьэхэр.

Тэ гьэмафэр тиклас

Гьэмафэм ом изэрэщытым, губгьо ык1и унагьо 1офш1энхэм, к1элэеджак1охэр нахьыжъхэм 1эпы1эгью зрафэхьухэрэм яхьыл1агьэу писательхэмрэ поэтхэмрэ атхыгьэхэм ащыщхэр. Хэтэрык1хэмрэ пк1ышъхьэ-мышъхьэхэмрэ яхьыл1эгьэ хырыхыхьэхэр.

Езбырзу зрагьаш1эмэ хьуцтхэм ащыщхэр:

Хьаткьо А. Лэжыгьэм имаф, *Пэрэныкьо М.* Мартым яенэрэ мафэр. *Жэнэ Кь.* Зыгьэжкьабз. Синан. *Мэцбэш1э И.* Маим ибгьур. *Хьадэгьэл1э А.* Тиухьумак1у. *Бэрэтэрэ Хь.* Гьатхэм итхьщ. *Кьукьэ Н.* К1ымаф. *Кьумп1ыл Кь.* Родинэр. *Бэгь Н.* Елкэм дэжь. *Нэхэе Р.* Нымэ яш1уш1агь.

Еджэкэнымк1э кьулайныгьэхэу агьотын фаехэр:

-имэхьанэ кьагуры1оу, тэрэззу, 1упк1эу, рэхьатэу, яцыхьэ зытелыжьэу, гуцы1э псаухэр зэ кьалоу кьалоэ (гуцы1эр хьылъэу, пычыгьуабэ мэхьумэ пычыгьо - пычыгьоу) кьеджэнхэр;
-апэрэ ильэсныкьом зы такьыкьым ямынэ1осэ текстым щыщ гуцы1э 20-30, ят1 онэрэ ильэсныкьом - гуцы1э 30-40 кьеджэнхэр;

-тамыгьэу хэтхэм адиштэу гуцы1эхуыгьэ ужым кьызэтеуцохэзэ кьеджэнхэр; -текст мыиныщэхэм амакьэ мы1оу яджэнхэр; -зэджагьэхэм ямэхьанэ кьагуры1оныр.

Тхылъым 1оф даш1эн альэк1эу егьэсэгьэнхэм пае к1элэеджак1охэм ягьэгьотыгьэн фэе кьулайныгьэхэр:

-зэджагьэхэм е зылгыпльагьэхэм кьапкьырык1ырэ упч1хэм яджэуап тэрэзхэр кьатыжьынхэр;

-к1элэегьаджэр кьызаджэрэм, кьы1уатэрэм едэлунхэ, ар к1элэегьаджэм афигьэуцугьэ упч1эхэм атетэу игьэк1отыгьэу кьалотэжьыныр;

-сурэтхэм кьагьэлягьохэрэм е пычыгьохэм шьхьэу я1эхэм ялытыгьэу рассказым а ч1ып1эхэр кьыхагьэщынхэр;

-сурэтхэм афэгьэхьыгьэ гуцы1эхуыгьэхэр текстым кьыхагьотэнхэр;

-сурэтмэ язэк1элъык1уак1э тетэу текстым имэхьанэ кьалотэжьыныр;

-ямэхьанэк1э зэпэблэгьэ гуцы1эхэр зрагьэпшэнхэр;

-текстым хэт гуцы1эхэм ямэхьанэ кьагуры1оныр;

-а зы гуцы1эм мэхьанэ зэфэшъхьафхэр и1эн зэрилъэк1ыщтым гу льатэныр;

-хьугьэ-ш1агьэхэм, ом фэгьэхьыгьэ сурэтхэм афэгьэхьыгьэ гуцы1эхэр ык1и псэлъэ щэрыохэр к1лэегьаджэр я1эпы1эгьоу текстым кьыхагьэщынхэр;

-зэджагьэхэр жэбзэ дахэк1э кьалотэжьыныр;

-упч1эхэр агьэуцухэзэ, текстыр пычыгьэ-пычыгьоу агощыныр;

-кьызэджагьэхэм анахь мэхьанэ шьхьалэу и1эр кьэзыгьэлъэгьорэ гуцы1эхуыгьэхэр к1элэегьаджэр я1эпы1эгьоу текстым кьыхагьэщынхэр;

-произведением фэгьэхьыгьэ сурэтхэм ямэхьанэ упч1эхэмк1э зэхафыныр;

-хьугьэ-ш1эгьэ гьэнэфагьэ зыхэт пшысэм е рассказым имэхьанэ кьа 1о-тэжьыныр;

-ом зэрэлъыпльагьэхэм кьапкьырык1ыхэзэ, к1элэегьаджэр я1эпы1эгьоу рассказ зэхагьэуцоныр;

-зэрэджэгухэрэ ш1ык1эр кьалотэжьыныр;

-шпысэхэр, рассказхэр, усэхэр, хырыхыхьэхэр, гуцы1эжьхэр зэхамыгьэк1о-к1энхэр;

-к1элэц1ык1у тхылъхэм ащыгьозэнхэр;

-к1элэеджак1охэр ильэсым заулэрэ зэрихьыл1эгьэ к1элэц1ык1у писательхэм альэкьуац1эхэр аш1энхэр;

-зы нэк1убгьом щегьэжьагьэу нэк1убгьуитфым нэс зиинэгьэ усэхэм, пшысэхэм, рассказхэм ежь-ежьырэу яджэнхэр;

-тхылъым ык1ышъорэ инэк1убгьохэмрэ аш1энхэр;

-зы 1офыгьом ехьыл1эгьэ тхыль заулэхэм ащыгьозэнхэр;

-хьугьэ-ш1агьэу зылгыпльагьэхэм, тхылъхэу зэджагьэхэм ахэт л1ыхьужьхэм яц1ыфыгьэ-зек1уак1э уасэ фаш1ыныр;

-зэджэгьэ произведенийхэм ащыщ ч1ып1э зэфэшъхьафхэр инсценировать аш1ынхэр

Календарно-тематическое планирование по адыгейскому языку

во 2 классе

№п/п	Тема урока	Д/З	По плану	По факту
1	Бэгъ Н. «Шуфэс, сентябр!»	н. 4, езбыр.	3.09	
2	Бэрэтэрэ Хь «Тикьэлэ льяп1». Кьуекьо Н. «Тикласс» Проект "Адыгэ Республикэм икьэралыгьо тамыгьэхэр"	н.7, проект, н.10-11, езбыр	10.09	
3	Внекласснэ еджэн «Сэтэнай – кьэгьагь»	Н.15-16,езбыр.	17.09	
4	Жэнэ Кь. «Хэгьэгум исыхьат шьхьа1!» Кьуекьо Н. «Ти конституцие» Бэрэтэрэ Хь. «Дунаим ыц1эр ч1ыгу»	н. 14-15, езбыр	24.09	
5	Адыгэ республикэм и гимн. Тиреспублик.	н. 5-6, езбыр	1.10	
6	Исаковскэр М. «Бзыухэр мэбыбыжьых» Бианки В. «Кьолэбзыухэм ябыбыжьык1»	н. 22-23, кьэ1отэн.	8.10	
7	Внекласснэ еджэн «Кьамзэгур» «Чэтыур, атакьэр, баджэр»	Адыгэ пшысэмэ яджэнхэр	15.10	
8	Жэнэ Кь «Кьутамэ гьугьэхэр» Сладковыр И. «Пц1ашхьу», «Бзыу лэжьак1охэр»	н. 27-29, кьэ1отэн.	22.10	
9	Жэнэ Кь. «Адышэс бзыу благьэ и1» Цуекьо Дж. «1эпэласэу зытэгьасэ». Пэрэныкьо М. «Шьынахьу»	Н.30-38	29.10	
10	Внекласснэ еджэн «Кьушьхьэхэр»	Адыгэ писательхэм япроизведениехэм яджэнхэр.	12.11	
11	Осеевар В. «Шэн дэгьу» Мырзэ Дз. «Пк1ау ц1ык1ур»	Н.39-41,кь1отэн.	19.11	
12	Ушинскэр К. «Сыд фэдэрэ пкьыгьуи ич1ып1э щылын фае» Цуякьо Ю. «Зэмыжэгьэхэ л1ыгьэр»	Н.42-44,кьэ1отэн., 67	26.11	
13	Внекласснэ еджэн «Л1ыжьымрэ мэзл1ыныкьомрэ» Осеевар В. «К1элэеджак1ор ныом 1эпэ1эгьу зэрэфэхьугьэхэр»	Адыгэ писательхэм япроизведениехэм яджэнхэр.	3.12	
14	Пэрэныкьо М. «Бгьашхьомрэ чэтыужьымрэ» «Пк1эшэхьумрэ бжьэмрэ»	Н.51-54, езбыр.	10.12	
15	Ушинскэр К. «Димэ ыш1агьэр» Жэнэ Кь. «Зыгьэкьабз»	Н.56-58, кьэ1отэн.	17.12	
16	Внекласснэ еджэн Ушинский К.	Ушинский К.	24.12	

	«Шъхьыпэхэмрэ лъапсэхэмрэ»	«Шъхьыпэхэмрэ лъапсэхэмрэ»		
17	Къуекъо Н. «Кымаф». Скребицкэр Г., Чаплинар В. «Щтыргъук!».	Н.59-62	14.01	
18	Скребицкэр Г., Чаплинар В. «Сыда кымафэм пхъурум ышхырэр?» Соколов – Микитовыр И. «Осыр - джэдыгум ычып!» Къуекъо Н. «Кымаф». Скребицкэр Г., Чаплинар В. «Щтыргъук!».	Н. 63-65, къэлотэн.	21.01	
19	Внекласснэ еджэн Ушинскэр У. «Шъхьапэхэмрэ лъапсэхэмрэ»	Адыгэ писательмэ япроизведениехэм еджэнхэр.	28.01	
20	К1эрэщэ Т. «Мэлахьом ихь», Жэнэ Къ. «Чэтыу цыкыу». Бианки В. «Бэджэ тхьагъэщцымрэ псычэт лушымрэ»	Стр.80- 81, езбыр.	4.02	
21	Кощбэе П. «Дзэк1ол1 лыхъужь», Шъхьэлэхьо А. «Андрыхьое Хьусен» Хьэдэгьэл1э А. «Тиухьумакыу».	Н.86-87, езбыр.	11.02	
22	Внекласснэ еджэн «Бэджэжыемрэ къалэркъэщцымрэ»	Адыгэ писательмэ япроизведениехэм еджэнхэр.	18.02	
23	Кощбэе П. «Заом тыфаеп», В.Бороздиныр «Космонавт».	Н. 94-97, езбыр.	25.02	
24	Пэрэныкъо М. «Мэбыбых тикосмэс къухьэхэр». Мэщбэш1э И. «Маим ибгъур»	Н. 96-97.	4.03	
25	Жэнэ Къ. «Март» Лъэустэн Ю. «Гьэтхэ пчэдыжь» Проектэу " Маим и 9"	Н.99-100,езбыр. Проект.	11.03	
26	Пэрэныкъо М. «Мартым...». Нэхэе Р. «Ным игушы!».	Н. 103, езбыр., .	18.03	
27	Цуекъо Ю. «Къэгъэгъэ лэрам».	Н. 104 - 105, къэлотэн.	1.04	
28	Жэнэ Къ. «Синан», «Апэрэ къэгъагъ»	Н. 106- 107, езбыр.	8.04	
29	Внекласснэ еджэн И.Соколов-Микитов «Бзыухэр къэбыбыжьых»	Н. 108, къэлотэн	15.04	
30	Андырхьое Хь. «Щэхьураддж», Цуякъо Ю. «Зэныбджэгъухэр», Пэрэныкъо М. «Май»	Н.112-113, езбыр.	22.04	

31	Дзыбэ Н. «Адыгэ лъэпкъ щыгъыныр зыфэдагъэр» Бэхьо Б. «Адыгэ лъэпкъхэм яорэд», Дэрбэ Т. «Сыадыг»	Н.114-119	29.04	
32	Бырсыр А. «Адыгэ хапэм игъэпсыклагъэр».	Н.120-123	6.05	
33	Хьаклэмызэ Б. «Сыбзэконэу сыфаеп». Адыгэмэ яшлуфэс зэхыкӀэхэр	Н. 124-125, къедж.	13.05	
34	Ӏэшъынэ Хь. «КӀэщыгъобэшӀ» Нэхэе Р. «Дахэу гущыӀэ». Толстой Л. ЛыжьӀушым иджэуап». Зэфэхьысыжь.	Н. 125-129, къэӀот.	20.05	